

Rapport til Københavns Kommunes
Folkeoplysningsudvalg
som afslutning på projektet

Da Folkeoplysningen fik vinger

Thomas Kirkeskov

København, april 2009

Om samrådsforeningernes arbejde:

"Vi skaber sammenhold, nærvær og medmenneskelig forståelse i et konkurrencefrit miljø hvor der er plads til alle. Det er da noget at holde fast i..."

Citat fra deltager i projektet

Indhold:

Side 3:	Resumé
Side 5:	Baggrund
Side 5:	Opgaveløser
Side 6:	Hvem er samrådsforeningerne?
Side 7:	1 Projektet og projektets opbygning
Side 7:	1.1 Tidsplan
Side 8:	1.2 Mødeproces
Side 8:	1.3 Deltagere
Side 10:	2. Børn og unge i dag - samrådsforeningernes målgruppe
Side 10:	2.1 Hvad er der sket?
Side 10:	2.2 Generationsbegreberne
Side 11:	2.3 Hvor er de unge?
Side 11:	2.4 Børnene
Side 11:	2.5 Generationsbegreberne
Side 12:	2.6 Støttestrukturen og de unge
Side 13:	3 Nuværende og kommende støttestruktur
Side 13:	3.1 Puljerne der understøtter det faste engagement
Side 14:	3.2 Puljerne der understøtter udvikling
Side 15:	3.3 Fordeling mellem puljerne
Side 16:	3.4 Lokal administration af puljerne
Side 17:	3.5 Aldersgrænser
Side 17:	3.6 Lederuddannelse
Side 18:	3.7 Samarbejde på tværs
Side 19:	3.8 De unge
Side 19:	3.9 Faciliteter
Side 20:	3.10 Helt nye støtteformer
Side 21:	4 Foreningsstrategi for Københavns Kommune
Side 21:	4.1 Konkurrence mellem foreningerne
Side 22:	4.2 Unge i dag og samrådsforeningernes arbejde
Side 23:	4.3 Identitet og kvalitet
Side 23:	4.4 Byens rum
Side 25:	5 Folkeoplysningsudvalgets fremtid
Side 27:	Litteratur og henvisninger

kirkeskov.org

Denne rapport er blevet til i projektet "Da Folkeoplysningen fik vinger", et projekt gennemført af Folkeoplysningsudvalget i Københavns Kommune.

Forfatter: Thomas Kirkeskov, kirkeskov.org

Tryk: Eget tryk

Eks.: 30 stk. til udvalget

Fotografer: Niels Christian Bendixen, Jacob Carlsen og Thomas Kirkeskov

Resumé

Igennem en møderække med 4 forskellige møder med forskellige temaer har samrådsforeningerne i Københavns Kommune afdækket de spørgsmål, som Folkeoplysningsudvalget har stillet i projektet "Da folkeoplysningen fik vinger".

Børn og unge stiller andre krav og har andre forventninger til deres fritidsaktiviteter end for bare 10-15 år siden. Der er sket en revolution indenfor vennekommunikation og massekommunikation, som stiller store krav til nutidens frivillige foreningsliv.

Disse nye grundvilkår stiller også nye krav til den måde, hvorpå folkeoplysningsmidlerne fordeles igennem den kommunale støttestruktur i Københavns Kommune.

Samrådsforeningerne anbefaler Folkeoplysningsudvalget:

- 1) At der arbejdes med en revision af støttestrukturen, så den bedre lever op til de forhold, som foreningerne er stillet overfor i forhold til mere fleksible deltagelsesformer for unge. I den forbindelse bør aktivitetstilskuddet øges
- 2) At udviklingspuljen øges og at omfanget af information om puljer til udvikling øges og udbredes til en bredere målgruppe.
- 3) At der arbejdes med en lettelse af de lokale administrative procedurer, som opleves massive og bureaukratiske. En lettelse bør ske igennem elektronisk registrering, elektroniske indbetalinger og en så høj grad af automatisering som overhovedet muligt.
- 4) At tilskuddet til lederuddannelse øges væsentligt som et strategisk udviklings- og fastholdelsesredskab for kompetenceudvikling blandt frivillige ledere i det foreningsliv.
- 5) At der tænkes i støtte til grønne initiativer, f.eks. isolering, vandbesparende foranstaltning m.v., i forbindelse med samrådsforeningernes faciliteter.

Samrådsforeningerne ser sig selv som en aktiv del af lokalsamfundet, der, på baggrund af deres idébestemte arbejde, udvikler hele mennesker som aktive samfundsborgere. Der er dog behov for at gentænke deltagelsesformerne for børn og unge således, at samrådsforeningerne bliver bedre i stand til at favne de forskellige ønsker og forventninger, der er til, hvordan man deltager i foreningernes aktiviteter. Der skal fokuseres på kvalitet i arbejdet, som er det eneste, der kan sikre stigende medlemstal.

Samrådsforeningerne ønsker ikke fælles faste anlæg i byen, men ønsker hjælp til nemmere adgang til byens rum i form af adgang til parker og andre rekreative anlæg for og hos de lokale grupper/kredse/afdelinger.

Samrådsforeningerne anbefaler, at Folkeoplysningsudvalget fortsat eksisterer i sin nuværende form og at den nuværende sammensætning fastholdes. Kun på den måde kan hele det organiserede foreningsliv sammen skabe en positiv dialog med politikerne i Borgerrepræsentationen om den frivillige sektors betydning for livet i Københavns Kommune.

Det anbefales samtidigt, at Folkeoplysningsudvalget indtager en mere strategisk, koordinerende og synlig position for på den måde at øge anerkendelsen af det frivillige engagement i kommunen.

Anden workshop.

Baggrund

Københavns Kommunes Folkeoplysningsudvalg vedtog på sit møde d. 22. oktober 2008 at igangsætte fire parallelle undersøgelser, der skal give Folkeoplysningsudvalget et grundlag for;

- 1) at debattere fremtidig støttestruktur for det folkeoplysende foreningsliv i Københavns Kommune
- 2) at debattere udvalgets opgaver og arbejdsform fremover
- 3) at tilvejebringe en strategi for foreningsområdet indenfor hver sektor

I beslutningen fra mødet d. 22. oktober 2008 blev følgende noteret:

Det fælles formål for de fire grupper er:

Gennem dialog med udvalgte repræsentanter fra projektgruppens område

- *at tilvejebringe en skriftlig opsamling på, hvordan foreningerne mener de støttes og udvikles bedst*
- *at udarbejde mål og strategi for foreningsområdet i Københavns Kommune*
- *at komme med konkrete forslag til folkeoplysningsudvalgets rolle fremover*
- *at komme med konkrete forslag til støtteordninger, der understøtter foreningslivets aktiviteter og udvikling*

Materialet viderebringes til folkeoplysningsudvalgets medlemmer med henblik på at sikre en kvalificeret debat og beslutning omkring folkeoplysningsudvalgets fremtid samt forslag til initiativer på området.

Denne rapport er et udtryk for holdninger, tilkendegivelser og konkrete anbefalinger, som samrådsforeningerne er kommet med igennem dette projektforsløb. Der har været et intensivt forløb løbende fra januar måned til medio april, hvor denne rapport er blevet overgivet til Folkeoplysningsvalget.

Opgaveløser

Samrådsforeningernes repræsentant i Folkeoplysningsudvalget, Per Vandrup, har været ansvarlig for, at processen er blevet gennemført. Til at gennemføre det konkrete arbejde, både med hensyn til konsulentarbejdet og med hensyn til varetagelse af den tilhørende sekretariatsfunktion, har han indgået i et samarbejde med konsulentfirmaet kirkeskov.org.

Kirkeskov.org har varetaget afholdelse af møder, har fungeret som procesfacilitator og har gennemført rapportskrivning i projektet. Per Vandrup har støttet det lokale netværk af samrådsforeninger og har rekrutteret deltagerne til møderne.

Det har været et spændende projekt at varetage. Der er kommet mange interessante holdninger på bordet i løbet af projektet og mange emner er blevet vendt.

En sidegevinst ved projektet er, at der ser ud til at komme et større sammenhold og øget kommunikation samrådsforeningerne imellem i Københavns Kommune således, at Samrådet kan stå mere samlet.

Hvem er samrådsforeningerne?

Der benyttes kun én betegnelse for de foreninger, hvis meninger og tilkendegivelser, der kommer til udtryk i denne rapport – nemlig Samrådsforeningerne. Samrådsforeningerne er de lokale foreninger i Københavns Kommune, som samtidig er en del af en landsorganisation, der er repræsenteret i Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd

Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd (se henvisning 1) er et politisk samarbejde og netværk mellem syv idébestemte organisationer:

- Danske Baptisters Spejderkorps
- Det Danske Spejderkorps (DDS)
- DUI-LEG og VIRKE
- Frivilligt Dreng- og Pigeforbund (FDF)
- De grønne pigespejdere
- KFUM-Spejderne i Danmark
- KFUM og KFUK i Danmark

Når Samrådet nævnes, er der tale om det lokale samråd - altså de lokale foreningers netværk indenfor Københavns Kommune.

Hvilke holdninger er tilkendegivet i denne rapport?

De holdninger, meninger, tilkendegivelser og konkrete anbefalinger der kommer til udtryk i denne rapport er udtryk for samrådsforeningernes svar på de stillede spørgsmål.

Rapporten er blevet gennemgået på Samrådets møde d. 14. april 2009 og er efterfølgende blevet godkendt af Per Vandrup.

1 Projektet og projektets opbygning

Projektet har været bygget op omkring fire møder. Der har været tale om to workshops, hvor deltagerne har arbejdet overordnet med de spørgsmål, som Folkeoplysningsudvalget stillede i beskrivelsen af dette projekt (se afsnittet om, baggrunden for projektet). Hertil er kommet to fokusgruppemøder, hvor vi har stillet lidt mere skarpt på nogle af de temaer, som ikke er berørt i dybden i de afholdte workshops og hvor vi ser formuleret nogle lidt skarpere holdninger til særskilte emner.

I deltagerkredsen har vi været ude efter følgende persontyper, der kan give et kvalificeret bidrag til afdækning af spørgsmålene.

- 1) Administratoren. Det er personen, som sidder og arbejder med tilskudsansøgningen til Københavns Kommune. Det er altså personen som sidder med "bøvlet" og "glæden", når pengene kommer ind. Det er typisk en kasserer, en gruppeleder/kredsleder eller en tidligere kasserer, som nu er løst tilknyttet gruppen/kredsen.
- 2) Ledelsen. Det er den/de personer, der sidder i toppen af den lokale ledelse og som har overblikket over gruppens udvikling. Ledelsen kan besvare spørgsmålet: Hvordan udvikler vi bedst den enkelte gruppe ved hjælp af penge?
- 3) Lederen. Lederen er den, der har med børnene at gøre i det daglige arbejde og som hele tiden bliver bedt om at spare på pengene. Vi vil gerne høre lederen om, hvordan man bedst kan bidrage med ressourcer ind i det arbejde, som han eller hun laver. Vi har så at sige trådt to skridt baglæns med lederen og har bedt ham eller hende om at reflektere over, om verden mon kan se anderledes ud?
- 4) Innovatoren. Det er personen, som regionalt er med til at sparke nye idéer i gang og som virkelig kan udvikle med penge. Innovatoren er helt nødvendig som deltager for at få nogle helt andre øjne på, hvordan vi kan gentænke tilskudsstrukturen. – Er det bedst med frie midler, der fordeles efter konkrete ansøgninger eller hvor meget skal være låst fast i tilskudsstrukturen?

1.1 Tidsplanen

December måned: Projektplan og indbydelse til workshops/fyraftensmøder udarbejdes og udsendes til 110 personer. Målgruppen afdækkes.

Januar måned: Afdækning af spørgsmålene fra Folkeoplysningsudvalget. – Hvordan spørges der bedst for at få svar på de spørgsmål, som udvalget ønsker? Udsendelse af invitationer til fokusgrupper. Fortsat fokus på målgruppe for fokusgrupper.

Onsdag d. 4. februar: Første workshop afholdes kl. 17.00-21.00. Fokus er på, hvordan Folkeoplysningsloven og –udvalget har fungeret hidtil i Københavns Kommune? Hvorfor ændringer? Hvad fungerer rigtig godt i den nuværende ordning og kan man gentænke noget af dette?

Torsdag d. 19. februar: Første fokusgruppemøde afholdes kl. 19.00-21.30. Her drøftes en række temaer fra den første workshop. Endvidere drøftes hvordan man kan forestille sig en fremtid med/uden et udvalg? Hvad vil der ske? Hvordan kan tilskudsstrukturen skrues sammen fremadrettet?

Onsdag d. 25. marts: Anden workshop afholdes kl. 17.00-21.00. Her var der 13 deltagere tilstede. Hovedspørgsmålet er i denne workshop: Hvordan udvikler vi bedst samrådsforeningernes arbejde i Københavns Kommune med penge?

Onsdag d. 1. april. Andet fokusgruppemøde afholdes. Her er de primære temaer foreningsstrategi for området sammen med en diskussion af, hvordan Folkeoplysningsudvalget bedst kan udvikles uden, at det nødvendigvis skal koste penge?

1.2 Mødeproces

Møderne og workshopsne blev afholdt hos Dansk Ungdoms Fællesråd og blev afholdt som hverdags-aftensmøder for at øge deltagertilslutningen. Et alternativ var, at møderne var blevet afholdt i weekender. Det var dog vores vurdering, at det ville være ekstremt svært at rekruttere deltagere, da foreningsaktiviteterne typisk foregår der.

Til de to workshops havde vi inviteret forskellige eksterne oplægsholdere for at kvalificere de efterfølgende diskussioner. Til første workshop kom Per Palludan Hansen, formand for Dansk Folkeoplysningsråd og daglig leder af Liberalt Oplysningsforbund. Han holdt et inspirerende oplæg om Folkeoplysningslovens oprindelse og udvikling og hvad det er for nogle diskussioner, der pågår netop nu på nationalt plan vedr. en ny revision af lovgivningen.

Endvidere havde vi inviteret to foreningskonsulenter, Anders Sejro og Lise Kingo Hansen fra Kultur og Fritid i Københavns Kommune til at fortælle om, hvordan forvaltningen arbejder med loven i praksis og hvor mange støttekroner, der bliver udbetalt indenfor de enkelte sektorer.

Til den anden workshop havde vi inviteret to politikere fra Folkeoplysningsudvalget, der desværre meldt afbud på selve dagen. Der blev dog givet et kort oplæg via telefon til deltagerne.

1.3 Deltagere

En række af deltagerne var gengangere fra møde til møde. Det bidrog til en god dynamik, at deltagere igennem projektet blev en på mange måder sammentømret gruppe, der begyndte at kende hinanden godt på tværs af organisationerne.

Der har været i alt 23 forskellige deltagere igennem workshops og møder. De har repræsenteret seks forskellige landsorganisationer

- Frivilligt Dreng- og Pige-Forbund (FDF)
- KFUM-Spejderne i Danmark
- Det Danske Spejderkorps (DDS)
- DUI Leg & Virke
- Adventistspejderne
- De grønne pigespejdere

Deltagerne kom fra 14 forskellige lokale grupper/kredse/afdelinger fra hele Københavns Kommune (ud af 65 tilskudsmodtagende samrådsforeninger i 2009).

Deltagerne var tænkt delt op i typer og/eller funktioner på forhånd. Det lykkedes ikke at matche de enkelte funktioner/typer som beskrevet i afsnit 1 med de enkelte møder, men det lykkedes til gengæld til fulde at få alle typer repræsenteret og få holdninger og tilkendegivelser fra alle grupper. Det betyder, at dette projekt er udtryk for den brede holdning i de enkelte grupper og ikke kun de unges holdninger, kasserernes holdninger eller de innovatives holdninger. Det er de frivillige i samrådsforeningerne samlet set, der er kommet til orde i denne rapport.

2. Børn og unge i dag

- samrådsforeningernes målgruppe

Der er sket meget med samrådsforeningernes målgruppe igennem de mange år, som foreningerne har eksisteret. Måden, som lokalforeningerne arbejder på, har dog ikke grundliggende forandret sig i samme grad. Dette afsnit vil stille skarpt på nogle få centrale forandringer, der er sket i samfundet og med børn og unge, som har påvirket samrådsforeningernes arbejde.

Grundliggende set er det samrådsforeningernes opfattelse, at de værdier og det verdensbillede, som foreningerne står for, er akkurat lige så relevante som for 100 år siden. Der er dog behov for, at værdierne udtrykkes og udleveres på en anden måde. Det er igennem de idébestemte foreningers aktiviteter, at værdierne og holdningerne i arbejdet leves ud og videreformidles og det er derfor i forbindelse med rammerne for aktiviteterne og selve indholdet af aktiviteterne, der er behov for nytænkning.

2.1 Hvad er der sket?

Der er mange forskere, markedsanalytikere, mediefolk m.fl., der er meget optaget af de forandringstendenser, der udfolder sig i forhold til børn og unge. De fleste peger samstemmende på en række centrale forandringstendenser i børn og unges opvækstvilkår. Der bliver samtidigt peget på en forandring i de udfoldelsesrammer, varer og tjenesteydelser samt deltagelsesformer, som børn og unge efterspørger i langt højere grad i dag end for bare 10-15 år siden.

Man risikerer nemt at generalisere ved at udtale sig om alle børn og unge på tværs af sociale skel, minoritetsbaggrunde og indkomstgrupper. Vi vil dog alligevel gerne give et overblik over, hvad forskerne (se litteraturhenvisninger bagerst) tænker om børn og unge i dag for på den måde at synliggøre, at der er behov for nytænkning indenfor samrådsforeningerne eget arbejde og at der samtidigt også er behov for at kigge støttestrukturen efter i sømmene. – Der er måske tale om en struktur, der ikke understøtter aktiviteter for nutidens børn og unge på den bedst mulige måde.

Det er nødvendigt at opdele målgruppen i børn og unge. Børnealderen er fra 0 (eller 6 år som er aldersgrænsen for de fleste børneforeninger) til ca. 12-13 år. På det tidspunkt sker der et skifte mentalt og følelsesmæssigt, der påvirker forholdet til forældre og omverdenen. Der sker bl.a. et skifte i, hvordan man ser sig selv fra tidligere, mest som et enkeltindivid, til nu, at skulle gebærde sig i sociale sammenhænge, der kan være endog særdeles komplekse i det hypermoderne samfund. Det er inden for denne aldersgruppe, at samrådsforeningerne oplever problemer med at fastholde og rekruttere børnene.

2.2 Generationsbegreberne

De unge mellem 12-13 år og op til 17-18 år har fået mange labels klistret på sig de senere år. Generation Happy (2), Generation Netværk (3) og ikke mindst The MeWe Generation (4). Alle generationsbegreberne bærer en kerne af forandring med sig.

Centralt står det, at de unge, som samrådsforeningerne forsøger at holde på, er unge, der er kollektivt orienterede individualister (4). Unge der er meget optaget af at skabe sig den rigtige identitet og at skrive den rigtige livshistorie for sig selv. – Altså, at gøre alle de rigtige ting. For at kunne gøre dem, så skal man have nogle at spejle sig op af og det er her, det kollektive islæt kommer ind. De unge er bestemt ikke kun individualister – de er det nemlig i en forpligtende social sammenhæng. – I skolen, i vennekredsen eller i det organiserede eller ikke-organiserede fritidsliv mv. De har behov for deres venner uanset, hvor de måtte findes. De findes ofte i det organiserede foreningsliv.

Samrådsforeningerne tror på, at man som idébestemt fritidstilbud kan skabe et godt og højtaktet rum for de kollektivt orienterede individualister (The MeWes) igennem arbejdet med nogle grundliggende værdier, der udvikler sunde unge mennesker i et forpligtende fællesskab. Vi skal bare finde de helt rigtige rammer at gøre det i.

2.3 Hvor er de unge?

Den store frivillighedsundersøgelse fra 2006 (5) viser, at de unge er foreningsaktive. Unges engagement er ikke på retur, som vi så ofte hører. Hele 29% af alle 16-25 årige udfører frivilligt arbejde, herunder mindst $\frac{3}{4}$ i foreningsregi.

Vi kender ikke til antallet af børnemedlemmer nationalt i det organiserede fritidsliv. Men der er ikke noget, der tyder på, at tallet er for nedadgående.

2.4 Børnene

Børnene mellem 6 og 12-13 år fungerer godt i den ramme, som vi har arbejdet indenfor igennem de sidste mange år. For børnene er faste ugentlige møder og faste weekender, hvor man tager ud af byen og får en masse oplevelser, suger til sig og lærer en masse spændende, en god måde at deltage i det organiserede fritidsliv.

Samtidigt falder aktivitetsformen godt i trit med familielivet, hvor der ofte er mange kalendere, der skal gå op i en højere enhed så længe, at børnene skal hentes og bringes til og fra fritidsaktiviteten og ikke selv kan tage af sted.

Det er altså primært ungegruppen, der er påvirket negativt af vores arbejdsform og af den støttestruktur, der understøtter vores arbejdsform.

2.5 Vennekommunikation og massekommunikation

En medvirkende tendens til at vi oplever nedadgående medlemstal for de unge i samrådsforeningerne er, at de unge kommunikerer på en helt anden måde i dag end for 10-15 år siden.

Den centrale kommunikationsform for børn og unge er mobiltelefonen. – Den er blevet livsnerven for de unge. Mobiltelefonen har skabt et univers og en samværsform, som samrådsforeningerne har meget svært ved at være en del af med de faste aktivitetsformer og -tider.

Hvis man finder ud af, at der foregår noget sjovt en aften et andet sted sammen med nogle andre venner, men hvor man egentligt skulle have været til spejdermøde, så er der ikke samme følelse af forpligtelse til at dukke op til spejdermødet som tidligere.

Det er heller ikke længere nødvendigt at ringe til spejderlederen for at fortælle, at man ikke kommer – man kommer bare ikke eller sender en sms med et afbud. – Man indgår så at sige i højere grad i en en-vejs kommunikation med de voksne ledere. Mobiltelefonen ligger op til en mere fleksibel livsform, som samrådsforeningerne har svært ved nærme sig.

Den øgede massekommunikation betyder samtidigt, at der er mange andre meget synlige muligheder for fritidsaktiviteter end samrådsforeningernes og disse fylder ofte mere i bevidstheden hos den enkelte unge. Unge bliver massivt bombarderet med budskaber om, hvad de kan foretage sig i deres fritid. Selvom de unge er fantastisk dygtige til at sortere i al denne information, så fylder det organiseret fritidsliv stadig ikke ret meget.

2.6 Støttestrukturen og de unge

Støttestrukturen har ikke udviklet sig fleksibelt i takt med gruppen af unge, hvilket også er en klar hovedkonklusion fra projektets møder og workshops. Støttestrukturen passer, som nævnt godt til børnene, men gruppen af unge falder så at sige igennem strukturen på grund af nye krav og forventninger til organisering af og form på foreningslivet.

Der er brug for at støttestrukturen bedre understøtter arbejdet med de unge samtidigt med at den skal kunne fungere for børnene og for de unge ledere der også stiller forandrede krav og forventninger til deres engagement i foreningerne.

Dette vilkår behandles yderligere under afsnit 3.1

3 Nuværende og kommende støttestruktur

Folkeoplysningsudvalget har spurgt:

- Hvilken støttestruktur kan bedst muligt understøtte samrådsforeningernes arbejde i Københavns Kommune?
- Herunder hvilke støttemuligheder understøtter bedst foreningernes udvikling fremover?

Hovedspørgsmålet og underspørgsmålet behandles samlet i dette afsnit.

For at klæde deltagerne i projektet ordentligt på til en diskussion om en fremtidig støttestruktur har vi beskæftiget os med, hvordan den nuværende ordning ser ud nationalt såvel som i Københavns Kommune. Derfor er den nuværende støttestruktur naturligt også til diskussion i dette afsnit.

Afsnittet er delt op i de temaer, som har givet mest mening at diskutere i projektforsløbet. I underafsnittene vil både den nuværende støtteform og mulige fremtidige former blive diskuteret tematiseret. De konkrete anbefalinger findes under de enkelte temaer.

3.1 Puljerne der understøtter det faste engagement

De puljer der understøtter det faste forpligtende engagement i foreningsregi er:

- Aktivitetstilskuddet, herunder
 - grundtilskud
 - Timetilskud
- Driftstilskuddet

Disse to forskellige støtteformer er blevet diskuteret indgående og der er blevet vendt mange forskellige modeller for, hvordan de to støtteformer kan vægtes i forhold til hinanden.

På den ene side står kassereren for hvem, det vigtigste er at få administrationsprocedurerne forenklet og derfor er "administratoren" ofte fortaler for at fjerne timetilskuddet og i stedet uddele midlerne gennem grundtilskuddet. Ligeledes ser kassereren en fordel i at arbejde med faste beløbsstørrelser for dermed at kunne lette budgetlægningen.

På den anden side står lederne og udviklerne, der ser en stor værdi i belønningen ved at få flere medlemmer, der er mere aktive og som derved udløser flere timer. Dette vil udløse et højere timetilskud, men vil igen gøre det meget sværere at ligge et fast budget i gruppen/kredsen/afdelingen.

Det højere timetilskud vil forhåbentligt være med til at skabe øget udvikling med flere medlemmer, da det faktisk kan "betale sig". Dermed vil der også blive skabt et fokus på rekruttering og fastholdelse og der vil i nogen udstrækning tilflyde øgede midler til aktiviteter for de unge, som samrådsforeningerne har svært ved at holde på.

Det er dog vigtigt, at få fuldstændigt klarhed over hvad en aktivitetstime er. Det er særligt nødvendigt i forhold til den gruppe af unge spejdere, der laver spejderarbejde gennem grundprincippet om, at børn leder børn i et patruljearbejde. Når disse børn samles uden ledere og uden for gruppens lokaler uden for normalt mødetidspunkt, er det så en aktivitetstime? Det er en anbefaling, at alt det foreningsarbejde, der også foregår udenfor den i dag definerede foreningsramme, som involverer børn og unge under 25 år, må blive at betragte som aktivitetstimer, og at dette præciseres i retningslinierne.

Anbefaling

Samrådsforeningernes anbefaling er, at støttestrukturen, der understøtter det faste engagement i foreningen, i nogen udstrækning ændres således at tilskuddet til aktivitetstimer øges. Forudsat at aktivitetstimedefinitionen præciseres, at registreringen ændres f.eks. ved elektronisk registrering og at det samlede støttebeløb ikke mindskes.

3.2 Puljerne der understøtter udvikling

De puljer der understøtter det projektbaserede og udviklende i samrådsforeningsregi er:

- Udviklingspuljen, herunder
 - Åben pulje
 - Fokusområder med børn og unge med særlige behov, street og foreningsbaseret fitness.
- Brobygningspuljen

Samrådsforeningerne søger ikke udviklingspuljen i det omfang, det kan ønskes. Særligt er der få ansøgninger til den åbne pulje og puljen for fokusområder for børn og unge med særlige behov. Det er dog opfattelsen, at man med mere målrettet information (se mere under afsnit 5) kan øge mængden af ansøgninger betragteligt.

Udviklingspuljen er en administrativ nem og ligetil pulje at søge. Rådgivningen i forbindelse med ansøgninger til puljen opleves som god og det er nemt at få penge til de rigtige projekter. Derfor er puljen god til mange af de projekter, som grupperne/kredsene/afdelingerne egentligt gerne vil prøve af, men som ofte strandede af mangel på menneskelige og økonomiske ressourcer. Det håbes, at manglen på menneskelige ressourcer løses på sigt – dels ved en anden støttestruktur, men i særdeleshed gennem hårdt arbejde i alle lokalforeningerne.

Udviklingspuljen bør fortsættes. Det er vigtigt, at foreningerne oplever motivation for at søge midler fra puljen, hvorfor det er altafgørende at den nemme ansøgningsprocedure fastholdes og at den gode rådgivning fortsætter.

Anbefaling:

Udviklingspuljen fortsættes og udvides gerne. Forudsat at den samlede støttesum ikke formindskes, at ansøgningsproceduren fastholdes som enkel og gennemsigtig og at informationen om puljen øges og målrettes lederne og ikke kassererne.

3.3 Fordelingen af midler mellem puljerne

Samlet set er det samrådsforeningernes holdning, at aktivitetstilskuddet er det vigtigste. Herunder at timetilskuddet er vigtigere end grundtilskuddet. Det er holdningen, at det er timetilskuddet, der bedst kan tilskynde til en øget fastholdelse af de unge medlemmer (*hvis* timetilskudsdefinitionen bredes ud). Ligeledes skal der være en rimelig balance mellem udviklingsorienteret tilskud og tilskud til den daglige drift af foreningen. Driftstilskuddet bør ”vedligeholdes” i den nuværende form for at sikre minimumsdrift i svære tider og for at sikre faciliteter af en vis standard. Det er også holdningen, at midlerne til udviklingspuljen generelt bør øges.

I diskussionen af fordelingen af midler mellem puljerne kommer der et stort ønske om, at skabe fornyede rammer for udvikling i samrådsforeningerne, til udtryk. Spørgsmålet er bare, om en forandret støttestruktur skaber en udvikling af sig selv.

Det er samrådsforeningernes opfattelse, at en sådan udvikling forudsætter, at man tænker støttestrukturen som en strategisk ramme for at skabe en bestemt udvikling. Dette forudsætter, at Folkeoplysningsudvalget er interesseret i at påtage sig denne strategiske forpligtelse ved på en udadvendt måde og igennem en fornuftig kommunikationsindsats at oplyse om baggrund, formål og målsætninger for en sådan strategisk støttestruktur.

Det er altså ikke fordelingen af penge mellem de enkelte støtteformer, der alene er afgørende. Der er til gengæld et ønske om en tydelighed og gennemsigtighed af det strategiske perspektiv, der ligger til grund for fordelingen af midler samt at det samlede støttebeløb ikke formindskes og at administrationen lokalt mindskes.

3.4 Lokal administration af ordningen

Den lokale administration af støttestrukturen i Københavns Kommune opleves tung, kompliceret og ufleksibel når det gælder de faste tilskud. Det er ikke Københavns Kommunes forvaltning af reglerne, der opleves på denne måde, men regelsættet i sig selv og det arbejde det afstedkommer lokalt for kasserer, ledere og bestyrelser.

Der er brug for, at der indføres mere fleksible systemer for registrering, indrapportering, årlig opgørelse m.v. samtidigt med, at der tages hensyn til den nødvendige dokumentation, der naturligvis skal indhentes, så støttestrukturen kan fungere.

Den teknologiske udvikling går hurtigt og det må være muligt at erstatte papir og pen med nye fleksible elektroniske redskaber til registrering af 1) timeregnskab og 2) medlemsopgørelse. Der har været idéer fremme på de to workshops om sms-registrering, chip-registrering, registrering med medlemskort og kode i forhold til timeregistreringen.

I forhold til medlemsregistreringen har der været forslag oppe og vende om fælles PBS-aftaler, der kan lette kontingentindbetaling, lejr-indbetaling og andre indbetalinger, der både indikerer aktivitet og medlemskab.

Idéen med den decentrale elektroniske registrering er naturligvis, at denne samles i en fælles anonymiseret database hos Kultur- og Fritid der udregner tilskuddet løbende og overfører penge pr. kvartal eller pr. måned. På denne måde undgår grupperne/kredsene/afdelingerne også at skulle have den likviditet, de i dag er nødsaget til at opretholde for at kunne afholde de faste udgifter hen over året. Vigtigst af alt skæres der en registreringsbyrde væk fra de aktive ledere og det samlede aktivitets-regnskab lettes meget betragteligt for den enkelte kasserer.

Administrationen, kassererens arbejde, fylder rigtigt meget i de historier, der er fortalt igennem processen i dette projekt. Der er ikke nogen tvivl om, at Københavns Kommunes støttesystem er tungt, men det er også godt og fair på mange måder, når vi ser tilskuddenes størrelse imellem de enkelte samrådsforeninger i kommunen. Der er dog brug for en administrativ forenkling.

Anbefaling

Administrationen af støttestrukturen forenkles gennem elektroniske registreringsprocedurer for timeregistrering og medlemsregistrering. Folkeoplysningsudvalget opfordres til at lette gruppernes/kredsenes/afdelingernes arbejde ved at undersøge nye muligheder for registrering.

3.5 Aldersgrænser

Aldersgrænsen, for at en person udløser tilskud jf. folkeoplysningsloven, er 25 år. Denne aldersgrænse er problematisk, da grænsen for, hvornår man er ung, har rykket sig betydeligt de seneste 10-15 år. Nu vil de fleste betragte dem selv som unge, indtil de er 30 år. Mange vil endda betragte dem selv som unge langt ud over de 30 år; mange vil definere dem selv som unge indtil et pludseligt skifte i deres livssituation eller lign. Ungebegrebet er altså slet ikke entydigt.

Over 25 årige, som bidrager positivt til foreningens arbejde, bør efter samrådsforeningernes mening også tælle med i grundtilskuddet og måske endda i timetilskuddet når selve aktiviteten, som vedkommende har været ansvarlig for, gennemføres.

Da aldersgrænsen er lovbestemt, vil vi naturligvis ikke komme med anbefalinger til Københavns Kommune, men blot fremhæve ovenstående.

3.6 Lederuddannelse

Kompetenceudvikling for og af de frivillige i samrådsforeningerne får større og større betydning. Det skyldes særligt to forhold:

- 1) Frivillige ledere efterspørger kompetenceudvikling, der rækker ud over færdigheder, der kun kan bruges snævert i foreningsammenhæng
- 2) Det bliver mere og mere komplekst at lede børn og andre frivillige, da forventninger til nye ledelsesformer, selvledelse, motivationsledelse m.v. også vinder frem i foreningslivet.

De to ovenstående forhold er på mange måder med til at kvalitetsudvikle det lokale foreningsarbejde og det er en udvikling, der på alle måder må hilses velkommen. Særligt er det vigtigt, at kunne tilbyde de lokale ledere kompetenceudvikling med kvalitet, der giver både færdigheder til gruppen/kredsen/afdelingen ligesom, det skal være en del af den personlige udvikling, identitetsopbygning og bidrage til CV'et.

Der er gode uddannelses tilbud i de enkelte landsorganisationer og disse benyttes i vid udstrækning. De er dog oftest orienteret om de færdigheder, man har behov for i varetagelsen af rollen som leder. Det er sjældent, at der er mulighed for at tage på kompetencegivende uddannelser uden for ens egen landsorganisation, da pengene ikke rækker til det. Derfor vil samrådsforeningerne anbefale, at grænsen for tilskuddet til lederuddannelse hæves fra de nuværende 80% af 1.500 kr. til f.eks. 80% 5.500 kr., eller at der indføres et loft på f.eks. tilskud på 800 kr. pr. dag. Det vil betyde, at man også vil kunne tilbyde frivillige ledere uddannelse over et lidt længere forløb samt uddannelser, der foregår uden for den enkelte landsorganisation. Dette vil fungere som et stærkt fastholdelsesincitament for den enkelte unge leder.

Anbefaling:

Det anbefales, at hæve tilskuddet til lederuddannelse fra de nuværende 80% af 1.500 kr. betragteligt til f.eks. 80% af 5.500, eller et loft på tilskud til kompetenceudvikling pr. dag, således at de frivillige lokale ledere kan få tilbud om kompetencegivende uddannelser uden for de enkelte landsorganisationer.

Dette vil virke som et stærkt fastholdelselement i den enkelte gruppe.

Beløbsrammen bør pristalsreguleres.

3.7 Samarbejde på tværs

Der er et vist samarbejde på tværs af grupper/kredse/afdelinger i relation til aktiviteter, hvor børn og unge samles indenfor Københavns Kommune fra mange lokalforeninger. Dette samarbejde fungerer fint og uproblematisk så længe, det er enkeltstående aktiviteter.

Der er dog flere eksempler på, at unge samles på tværs af de grupper/kredse/afdelinger, de er medlemmer af for, at kunne samles under nogle forhold, der er mere fleksible og passer mere til deres hverdag end det ugentlige møde. Ligeledes er det muligt at samle en tilstrækkeligt med unge mennesker, så det er sjovt at deltage i aktiviteterne.

Desværre er det ikke muligt at få tilskud til disse aktiviteter, da de foregår uden for den enkelte lokalforenings regi og da der ikke er et fast mødested eller faste ledere. Lederne skifter efter tema og indhold og de unge mødes mange forskellige steder i byen.

Der er behov for at overveje om disse aktiviteter, der jo stadig foregår i foreningsrammen, bør kunne udløse tilskud i form af timetilskud til enten lokalforeningen, der kan kanalisere den videre eller direkte til det fleksible tilbud. Man kan evt. forestille sig, at den enkelte lokalforening, hvor den enkelte unge er medlem, kan fremvise medlemskab samtidigt med, at aktiviteten for den enkelte unge foregår uden for gruppen.

Det viste sig igennem projektet, at samrådsforeningerne har et stort ønske om at arbejde sammen på tværs af de nuværende hovedorganisationer.

Anbefaling:

Folkeoplysningsudvalget bør overveje, om det er muligt at understøtte fleksible mødeformer for unge, der gerne vil mødes på tværs af grupperne/kredsene/afdelingerne for at deltage i aktiviteter, der er tematiserede og som skaber et fornyet engagement hos den enkelte unge. Dette kunne f.eks. være i form af timetilskud, der udløses ved eftervisning af medlemskab i den enkelte lokalforening selvom, aktiviteten foregår uden for lokalforeningen. Dette bør tænkes sammen med en forenkling af registreringsprocedurer igennem elektroniske medier.

3.8 De unge

Som det er blevet beskrevet i afsnit 2.1, efterspørger unge i dag nogle andre deltagelsesformer, end de tidligere har gjort. Det ugentlige spejdermøde i et bestemt tidsrum er ikke længere ligeså attraktivt. Unge efterspørger fleksible rammer for deres deltagelse og disse fleksible rammer har samrådsforeningerne svært ved at tilbyde. Det skyldes dels traditioner og kultur for, hvordan man arbejder med de aktiviteter, som man tilbyder og dels støttestrukturen og de dokumentationskrav, der er i forbindelse med disse.

Der er brug for at tænke nyt for at fastholde de unge. De ugentlige møder, som den eneste ramme for samvær og foreningsarbejdet, skal gentænkes og der skal tænkes mere i længerevarende projektførelse, hvor den enkelte unge kan komme på banen og få lov til at bruge hans eller hendes kompetencer på det tidspunkt, hvor han eller hun finder det relevant at mødes med de andre. Det er vigtigt at give de unge en frihed til at deltage i foreningsarbejdet, når de synes, det er relevant i deres liv frem for at presse dem ind i en ugentlig mødeform.

For at kunne tilbyde nogle andre deltagelsesformer, er der også brug for, at der udløses tilmeldingsbidrag på andre præmisser end i dag, se afsnit 3.7, ligesom der er brug for, at gentænke registreringsformen og de administrative procedurer i den kontekst, aktiviteterne er i, hvor der er vide muligheder for påbegynde elektroniske registreringer.

Endvidere er der brug for at det anerkendes, at samrådsforeningernes arbejde ikke altid kun foregår inden for den enkelte gruppe, men at der ofte er et samarbejde mellem nærliggende grupper for, at kunne give de unge nogle relevante tilbud. Dette bør også være muligt at opnå støtte til.

3.9 Faciliteter

Et centralt debattema har været samrådsforeningernes faciliteter i form af mødelokaler, hvor aktiviteterne foregår. Mange af samrådsforeningerne har til huse i kældre i kirker, i egne hytter, i butikslokaler og i andre lejede faciliteter, hvor udgiften til leje er en betydelig omkostning.

Mange af samrådsforeningernes aktiviteter fordrer, at man har egne lokaler. Det skyldes dels en del af det særpræg, som skaber gruppens kultur og sammenhold, dels at lokalerne sjældent har en størrelse eller en indretning, der gør dem attraktive for ret mange andre.

I projektet er det blevet foreslået, at det kunne overvejes med en belønningsmodel, som knytter sig til følgende:

- 1) Jo flere brugere (med folkeoplysende aktiviteter) der er af lokalerne, desto større tilskud får man. På den måde kunne der skabes nogle mere attraktive lokaler. I dag straffes man, hvis andre benytter egne lokaler, da man bliver trukket i tilskuddet alt efter evt. lejeindtægt.

2) Særlige tilskud til grønne initiativer. Det vil være en fælles fornuftig investering at yde tilskud til energi-besparende foranstaltninger ved renovering af faciliteterne. I dag er der ikke midler til at indføre grønne initiativer som isolering, el-besparende foranstaltninger, besparelser på vandforbrug m.v. Tvært imod betales hele varmeregningen gerne uanset, hvor stor den er.

3.10 Helt nye støtteformer

Det er blevet diskuteret, hvordan foreningerne kan støttes - ikke bare ved penge, men også med menneskelige ressourcer. I den forbindelse anbefales det, at Folkeoplysningsudvalget overvejer, om man kan støtte det frivillige foreningsliv på fire forskellige områder:

- 1) Særlige indkøbsaftaler til foreningslivet, herunder f.eks. sær aftale med PBS til kontingentbetaling, betaling for lejr ture m.v. Andre fælles indkøbsordninger kan være relateret til indkøb af software som f.eks. fælles regnskabsprogrammer m.v.
- 2) Støtte til administrativ forenkling af dokumentationskravene ved at gennemføre elektronisk registrering på alle områder, hvor det er teknisk muligt og hvor der er lovhjemmel til det.
- 3) Ansættelse af temakonsulenter, der kan hjælpe foreningslivet med at blive mere attraktivt for børn og unge. Det bør være inden for områder, der er særligt relevante for en Hovedstad og områder, hvor de enkelte landsorganisationer ikke kan hjælpe i tilstrækkeligt omfang.
- 4) Gennemførelse af en event én gang om året, hvor man anerkender de frivillige lederes arbejde igennem det forgangne år med en fælles udflugt, en fest eller en prisuddeling til årets 10 foreningsledere eller lignende. Der er behov for, at det frivillige foreningsliv i København bliver omtalt positivt og samtidigt behov for at den enkelte leder oplever, at arbejdet ikke bare anerkendes fra den enkelte lokalforenings side, men også fra kommunens og samfundets side.

Samrådet går meget gerne i fælles tænkeboks med Folkeoplysningsudvalget vedr. en udvikling af ovenstående idéer og tanker.

Ovenstående anbefalinger bør naturligvis konsekvensberegnes, hvilket har ligget uden for dette projekts rammer.

4 Foreningsstrategi for samrådsforeningerne i Københavns Kommune.

Der er i projektet blevet bedt om et bud på en foreningsstrategi for foreningsområdet i Københavns Kommune. Derfor er temaet for en af de afholdte workshops, hvordan samrådsforeningerne ser sig selv om ti år og hvordan de er kommet dertil?

En del diskussioner har centreret sig om, hvilken rolle samrådsforeningerne ser sig selv have i samfundet og i Københavns Kommune. Har samrådsforeningerne, på den ene side, som foreninger i sig selv så meget egenværdi, at det ikke er nødvendigt at argumentere for nytteværdien af foreningernes arbejde? Eller, på den anden side, skal man nærmere se det frivillige folkeoplysende foreningsliv som en medansvarlig aktør i samfundets udvikling og dermed også som partner eller entreprenør for det offentliges opgaveløsning?

Samrådsforeningerne ser sig selv i en strategisk position, hvor man har en høj grad af egenværdi og tro på, at man igennem det idébestemte arbejde er med til at skabe en meget værdifuld samfundsudvikling. Samtidigt er foreningerne interesseret i, at bidrage til kommunes udvikling på forskellige områder.

Samrådsforeningerne er åbne overfor at indgå i partnerskaber med kommunen i de situationer, hvor de værdier, som foreningerne bygger på, kan være med til at skabe merværdi for bestemte grupper af børn og unge eller hvor der er behov for en speciel indsats i lokalområdet.

Der er også interesse for, i højere grad end i dag, at være med til at samskabe arrangementer m.v. i lokalområdet sammen med andre dele af den frivillige sektor såfremt, ressourcerne kan findes til det. I den forbindelse er det blevet foreslået, at man skal kunne søge om underskudsgaranti til arrangementer, der samler lokalområdet som f.eks. Skt. Hans arrangementer eller friluftswEEKender. Det kunne også være i forbindelse med etablering af faste anlæg som f.eks. naturlegepladser i samme lokalområde, som foreningen befinder sig i.

Disse aktiviteter er naturligvis ikke kun folkeoplysende. Der er stort overlap mellem politiske områder og forvaltningsområder. Her kan Folkeoplysningsudvalget netop udfylde rollen som den koordinerende part og samle kommunens interesser i forhold til det lokale foreningsliv.

Samrådsforeningerne ser dog ikke sig selv som deciderede opgaveløsere for det offentlige. Der bliver nok ikke tale om at etablere f.eks. SFO-ordninger eller børne-institutioner på et 10 års sigte.

4.1 Konkurrencen mellem samrådsforeningerne

Samrådsforeningerne ser kun i begrænset omfang hinanden som konkurrenter. Dels er værdierne for arbejdet forskellige, dels er der en god lokal spredning. Der kan være tale om få steder, hvor en kirke rummer f.eks. både FDF'ere, KFUM-Spejdere og Grønne pigespejdere.

En medlemsundersøgelse blandt DDS' lokalgrupper (6) viser samtidigt entydigt, at lokalt arbejde i spejderregi ikke udgør en konkurrence imellem de lokale grupper. Der er så at sige børn nok til alle grupper/kredse/afdelinger. Samtidigt viser undersøgelsen, at attraktivt spejderarbejde (attraktivt i forhold til kvalitet, engagement og antal medlemmer) skaber endnu mere godt spejderarbejde. Hvor der er meget godt arbejde, kommer mere altså til.

Dette er en vigtig lære for foreningerne og det tidligere så fremherskende konkurrenceelement er ved at være historie. En anden grund til dette er nok, at foreningerne er ved at være ret små og pressede og der er derfor behov for samarbejde.

På 10 års sigt vil konkurrencen være langt mindre, nogle grupper vil have slået sig sammen, der vil være opstået helt nye lokale samarbejdsrelationer og kvaliteten af arbejdet vil være i centrum frem for farven på skjorten.

4.2 Unge i dag og samrådsforeningernes arbejdsform.

Som tidligere beskrevet, er måden foreningsarbejdet støttes på i dag på mange måder velfungerende, når målgruppen er børnene mellem ca. 4-6 år og op til ca. 12-13 år. Når det ikke længere er forældrene, der bestemmer så meget og mere barnet eller den unge selv, der skal træffe valgene om, hvilke fritidsaktiviteter han eller hun vil deltage i, bliver de mere projektorienterede aktiviteter i høj grad valgt frem for de mere faste og forpligtende. Her udgør samrådsforeningernes arbejdsform med faste ugentlige møder en barriere for mange unge. Denne arbejdsform er den der er blevet arbejdet med i mange år og er også den, der understøttes fra offentlig side. Både samrådsforeningerne og udvalget kan med fordel tænke nye organisationsformer sammen med nye støtteformer, der bedre understøtter denne "yngre" engagementsform.

Fremtiden for samrådsforeningerne er derfor, at gentænke disse deltagelsesformer på en grundliggende måde således, at der både bliver tale om, at kunne tilbyde faste rammer for børnene og fleksible deltagelsesformer for de unge.

Anbefaling:

Både samrådsforeningerne og udvalget kan med fordel tænke nye organisationsformer sammen med nye støtteformer, der bedre understøtter de forskellige nødvendige deltagelsesformer. En del af anbefalingerne under støttestrukturen peger på disse nye deltagelsesformer.

4.3 Identitet og kvalitet

Samrådsforeningerne oplever at identiteten og synligheden ikke er tilstrækkelig. Foreningerne opkræver, set i forhold til andre lignende fritidsaktiviteter, et ofte meget lille årligt kontingent. Foreningerne er for dårlige til at vise, og selv tro på, værdien af deres arbejde, og få både kommune, lokalråd og lokale erhvervsdrivende til at medfinansiere deres mere udviklings- og projektorienterede aktiviteter.

Derfor er det en strategi for området, at arbejde netop med identiteten og skabe en fornyet stolthed over det arbejde, man gennemfører til glæde for så mange børn og unge i kommunen.

Der skal fokuseres på kvalitet i arbejdet som en hjørnesten. Hvis børnene oplever autentiske ledere, der leverer kvalitet i den lokale gruppe/kreds/afdeling, så bliver de ved med at komme.

Kvaliteten skal derfor sikres igennem kompetenceudvikling af de frivillige ledere og igennem en forandret støttestruktur fra Københavns Kommune sammen med en øget lokal medfinansiering og et øget kontingent.

4.4 Byens rum

Byens rum med dets parker og andre rekreative faciliteter er naturlige aktivitetsområder for samrådsforeningerne. Næsten alle foreninger bygger på friluftsliv som en bærende aktivitet. Derfor har foreningerne også brug for nem og fleksibel adgang til de rekreative arealer.

Der er ikke behov for faste anlæg til samrådsforeningernes aktiviteter. Disse er ikke attraktive, da de hurtigt ville blive en hæmsko for udvikling af aktiviteterne. Undtaget fra dette er dog bålpladser og mindre aktivitetspladser til f.eks. raftebokse.

Der er dog i stor udstrækning brug for en øget kommunal forståelse for, at foreningerne har behov for at benytte arealerne aktivt. Det betyder, at græsplænen engang imellem vil få en spade igennem sig, at træerne engang imellem vil blive klatret i og at der engang imellem vil blive stillet en rafte op der bliver stående i en uge.

I dag opleves det som ekstremt besværligt og bureaukratisk at komme igennem med de ønsker, man har til benyttelsen af arealerne. Der skal søges i meget god tid og man oplever ofte at få afslag på grund af benyttelsesformen. Her vil Folkeoplysningsudvalget kunne støtte op om aktiviteterne med en øget kommunikation mellem forvaltningerne.

Der har ikke været ønsker fremme om at skabe deciderede fælles fysiske faciliteter. Heller ikke i form af fælles hytter eller lignende. Det skyldes, at en af de store kvaliteter, som samrådsforeningerne udgør i København, er, at de ligger meget decentralt.

Børnene har sjældent langt hen til den nærmeste gruppe/kreds/afdeling og det er en vigtig kvalitet, identitet og selvforståelse at bibeholde. Man er så at sige en aktiv del af lokalområdet – også til de ugentlige møder, hvor man gennemfører sine aktiviteter på gade og stræder og i de lokale parker.

5 Folkeoplysningsudvalgets rolle fremover

Der skal til stadighed eksistere et Folkeoplysningsudvalg. Den nuværende sammensætning af udvalget bifaldes.

Det er vigtigt for samrådsforeningerne i Københavns Kommune, at der eksisterer et politisk udvalg, hvor folkevalgte politikere mødes med den frivillige sektor og diskuterer partnerskaber, udviklingsmuligheder og samarbejdsflader og hvor der skabes konsensus om støttestruktur og fordelingspolitik i forhold til folkeoplysningsmidlerne. Det er ligeledes vigtigt at hele det frivillige foreningsliv er samlet i ét udvalg, så der skabes den størst mulige gennemsigtighed om mål og midler på foreningsområdet. Det er samtidigt vigtigt at udviklingen i kommunen ikke fraktioneres yderligere ud i forskellige former for frivilligt foreningsliv, men at det er et samlet foreningsliv, der er i dialog med politikerne i Borgerrepræsentationen.

Anbefaling:

Folkeoplysningsudvalget består i den nuværende form og med den nuværende sammensætning.

Der efterspørges et folkeoplysningsudvalg, der arbejder strategisk med tilgangen til udviklingen af foreningslivet i København. For at være strategiske må man nødvendigvis også se ud over egne behov og det må være et vigtigt element, som politikerne i udvalget må være med til at sikre.

Den strategiske tilgang skal sikre

- 1) forståelse for en evt. ændret kommende støttestruktur jf. anbefalingerne i afsnit 3,
- 2) en analyserende og undersøgende tankegang, hvor undersøgelser og analyser kan iværksættes på initiativ af Folkeoplysningsudvalget for at afdække særlige temaer, problemfelter eller udviklingsområder
- 3) en fremadskuen, der sikrer at Folkeoplysningsudvalget og foreningerne i København altid er på forkant med udviklingen i forhold til f.eks. national politik på fritidsområdet og i forhold til børne- og ungdomstrends.

Der ønskes også større synlighed omkring udvalget og dets arbejde. Her tænkes særligt på forvaltningens arbejde. For at kunne søge særlige puljer, skal man så at sige vide, at de er der. Det kan i den forbindelse være interessant med særligt to initiativer:

1) Udsendelse af information til andre end kasserer.

Meget af informationen stranded i dag hos kassereren, der ofte har en lidt perifer rolle i gruppen/kredsen/afdelingen. Man kan argumentere for, at det er foreningens eget problem, hvor informationen lander, men hvis målet om mere synlighed skal nås, så er det en realitet, at informationerne skal målrettes mere.

2) Nyhedsmails der er målrettet særlige segmenter og som udkommer oftere. Nyhedsbrevene fra forvaltningen er gode og informative. De bør komme meget længere ud i foreningerne, der bør være mere information og der bør igangsættes en kampagne for, at få så mange som overhovedet muligt til at abonnere på særligt tilrettede nyhedsbreve til f.eks. ledere, bestyrelsesmedlemmer og kasserere.

Anbefaling:

Folkeoplysningsudvalget bør være mere synligt i forhold til, hvad forvaltningen har af tilbud, nyheder og hjælp. Ligeledes bør der informeres bredere og mere målrettet om puljer og om eksempelprojekter.

Udvalget kan med fordel arbejde mere med at sikre koordinering af de fælles interesser, der er i foreningerne i Københavns Kommune således, at foreningerne kan finde én indgang til de mest relevante ydelser, tilladelser m.v. i kommunen. Det gælder f.eks. lån og leje af faciliteter, tilladelser til at benytte byens rum og bygge- og renoveringstilladelser.

Samtidigt kan Folkeoplysningsudvalget arbejde for at sikre et mere smidigt lån af faciliteter / lokaler. Lokaleanvisning skal pt. ske over ét år ud i fremtiden og det er lang tid, når idéen om en ny aktivitet opstår. Det kan f.eks. være i forbindelse med et teaterprojekt, hvor idéen om at lave teater opstår en måned før premieren. I den situation er det umuligt at låne egnede faciliteter.

Det ville være værd at arbejde for en elektronisk løsning, der igen kan sikre mere fleksible muligheder for at låne de rette faciliteter på et meget kortere sigte. Man vil selv kunne tjekke, om de kommunale faciliteter er ledige og dernæst rette en forespørgsel til enten forvaltningen eller direkte til faciliteterne for lån af disse.

Endelig kan Folkeoplysningsudvalget sikre en anerkendelse af alle de frivillige lederes indsats gennem et årligt arrangement som nævnt i afsnit 3.12.

Anbefaling:

Folkeoplysningsudvalget i Københavns Kommune opfordres til at arbejde for en langt større koordinering af de fælles interesser, som foreningerne har således, at foreningerne kan finde én indgang til de mest relevante ydelser, tilladelser m.v. i kommunen.

Litteratur og henvisninger

- (1) www.samraadet.dk
- (2) Skårhøj, Rie og Østergaard, Søren: **Generation Happy**. København, 2005
- (3) Bay, Morten og Ralund, Julie Schytte: **Generation Netværk**. København, 2008
- (4) Lindgren, Mats: **The MeWe Generation**. Stockholm, 2005
- (5) Nielsen, Inger Koch; Henriksen, Lars Skov; Fridberg, Torben og Rosdahl, David
Frivilligt arbejde - den frivillige indsats i Danmark, København, 2006
- (6) Nielsen, Claus Kastberg m.fl.: **Den attraktive spejdergruppe**. Det Danske Spejderkorps,
København, 2006

